



Basına yansıyan haber ve bilgilerde; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın, parti yönetim toplantısında yaptığı değerlendirmelerde, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarına ait kişisel ve biyometrik verilerin yabancı ülkelerin elinde bulunduğunu ima eden, hatta normalleştiren ifadeler kullandığı görülmüştür. Söz konusu açıklamalar, içerdiği anlam ve yarattığı etki itibarıyla siyasi bir değerlendirme olmanın ötesinde, devletin temel yükümlülükleri açısından itiraf niteliği taşımaktadır.

Anayasa'nın 20'nci maddesi uyarınca;

- herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir,
- kişisel veriler ancak kanunda öngörülen hallerde ve kişinin açık rızasıyla işlenebilir,
- devlet, bu hakkın etkin biçimde korunmasını sağlamakla yükümlüdür.

Buna rağmen, bir bakan tarafından; yurttaşlara ait verilerin zaten yabancı ülkelerin elinde olduğu yönünde bir yaklaşım sergilenmesi, veri güvenliği alanındaki ihmallerin kabullenildiğini, hatta meşrulaştırıldığını göstermektedir.

Bu durum şu soruları kaçınılmaz kılmaktadır:

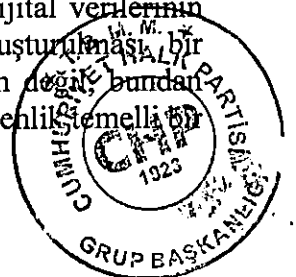
- Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarına ait hangi kişisel ve biyometrik veriler yurt dışına aktarılmıştır?
- Bu veriler hangi kurumlar, şirketler veya platformlar aracılığıyla paylaşılmıştır?
- Aktarımlar hangi hukuki dayanaklara dayanmakta; KVKK ve Anayasa hükümleri gözetilmiş midir?
- Çocuklara ait veriler bakımından "üstün yarar" ilkesi ihlal edilmiş midir?
- Yabancı ülkelere aktarılan veriler üzerinde Türkiye'nin herhangi bir denetimi bulunmakta mıdır?
- Olası veri sızıntıları, ticari kullanım ve istihbari riskler karşısında hangi önlemler alınmıştır?

Özellikle biyometrik veriler, nitelikleri gereği geri döndürülemez, değiştirilemez ve yaşam boyu kişiyi tanımlayan verilerdir. Bu verilerin yabancı ülkelerin denetiminde olması; yalnızca bireysel hak ve özgürlükler açısından değil, ulusal güvenlik ve dijital egemenlik bakımından da ağır sonuçlar doğurabilecek niteliktedir. Devletin görevi; veri güvenliğindeki zafiyetleri kabullenmek ya da sıradanlaştırmak değil, bu zafiyetlerin nedenlerini ortaya çıkarmak, sorumluları tespit etmek ve yurttaşların haklarını güvence altına almaktır.

Bakan düzeyinde yapılan bu açıklamalar;


- kişisel verilerin korunmasına ilişkin kamu politikalarının etkinliğini,
- ilgili kurumların denetim ve yaptırım kapasitesini,
- Türkiye'nin dijital egemenlik anlayışını ciddi biçimde tartışmalı hale getirmiştir.

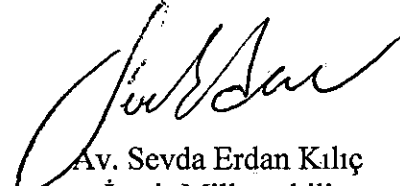
Bu nedenle; konunun bireysel bir beyan olarak geçiştirilmesi mümkün değildir. Aksine, yasama organının denetim yetkisini kullanarak, yurttaşların –özellikle çocukların– dijital verilerinin nasıl, kimler tarafından ve hangi ülkelerle paylaşıldığının açıklığa kavuşturulması bir zorunluluktur. Bu araştırma; yalnızca geçmişte yaşanan ihlallerin tespiti için değil, bundan sonra yurttaşların kişisel verilerinin korunmasına yönelik güçlü, şeffaf ve egemenlik temelli bir

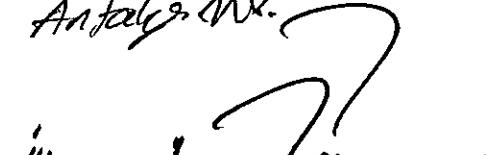



politikanın oluşturulması açısından da hayati önemdedir. Bu gerekçelerle, Anayasa'nın açık hükümleri doğrultusunda bir Meclis Araştırması açılması zorunlu hale gelmiştir.

Bu bağlamda; kişisel verilerin korunması, veri güvenliği, dijital egemenlik ve devletin anayasal yükümlülüklerinin ihlal edilip edilmediğinin tüm yönleriyle araştırılması, mevcut risklerin tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

  
Ayşe Çakar  
Antalya M.V.


  
Av. Sevda Erdan Kılıç  
İzmir Milletvekili

  
İhsani Özalp  
Tekirdağ M.V.

Murat ÇAN  
Samsun M.V.  
Nurhayat Altınok  
Bursa  



Orhan SÖNER  
Adana


Uğur  
Ulta Göküre  
Eskişehir

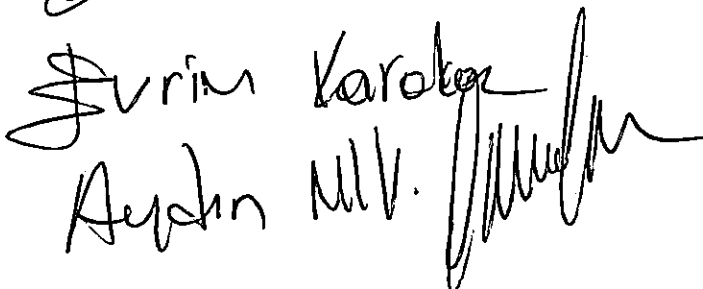
  
Tahsin Ocaklı  
Kırse M.V.

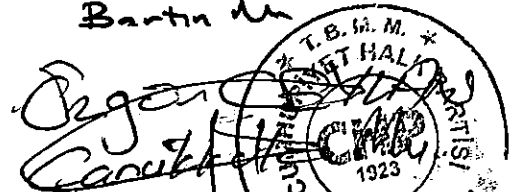
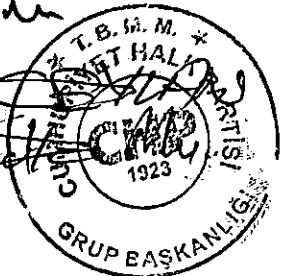
Veerli Sındır  
Kırıkkale



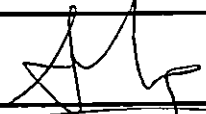
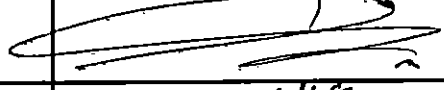
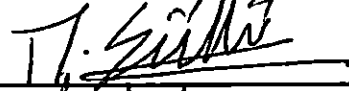
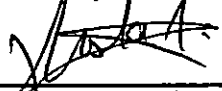
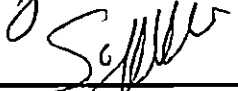
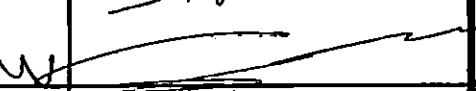
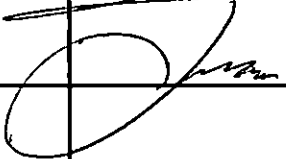
Barış BEKTAŞ  
KONYA  


  
Ayşe BABOĞAN  
Bartın M.V.

Jurim Karoğlu  
Aydın M.V.  


  
Ayşe BABOĞAN  
Bartın M.V.  


16.56. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 Aslan GENÇ	KATİEDU M.U.	
2 Rıfat T. Akbaş	İzmir	
3 Jale Nur SÜLLÜ	ESKİŞEHİR	
4 İbrahim ARSLAN	Fakirler	
5 Servet Mullaoglu	Hatay M.U.	
6 Sedat SARI	Balıkesir M.U.	
7 Seyit TORUN	ORDU M.U.	
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

